

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre 3 korona
 Félévre 12 „
 Évi 50 „
 Külföldre: Negyedévre 5 „
 Félévre 20 „
 Évi 80 „

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
É. Á. S. J. Ó. Z. S. F.

== Egyeszsám ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

A többség uralma.

— aug. 16.

A kormányválság megoldásáig szünetel a képviselőház. Vajjon a pihenőre szétfutott törvényhozók, a kikerülő parlamenti bizottság most állította ki a bizonyítványt, hogy egytől egyig hozzáférhetetlen erkölcsi tisztaságúak, — a szünet alatt mérlegelik-e, mit mulasztottak nyolc hónap óta a haza kárára? s végig gondolják-e, mily elsőrendű gazdasági és egyéb állami feladatok sürgős elintézése vár rájuk?

Igazán kétségbe kellene esnünk a nemzet jövőjén, ha törvényhozóink kivétel nélkül oly felületeselek és meggondolatlanok volnának, hogy most már csak a kivívott diadal bábérkoszorúinak homlokukra tűzögetését tartanák szem előtt.

Nagyon könnyű és vidám munka hívságosan és könnyelműen sütkérezni az olesó dicsőség verőfényén s azt képzelni, hogy ime megnyílt előttünk a mennyország s a magyar

nemzet ezentúl térdig járhat a boldogság rózsáiban.

Mi a kik szeretettel öveztük kezdettől fogva azt az eszmét, hogy a nemzet jogos kívánságai teljesedjenek, — most a válság nagy vihart megelőző szélesendjében megriadva halljuk a győztes kisebbség bohócsatakiáltását, hogy most már addig nem nyugszanak s addig a parlamentet munkálkodni, az életbevágó állami feladatokat teljesíteni nem engedik, a míg a király a hadsereget két részre nem osztja, a magyar címet, magyar zászlót, magyar szolgálati és vezényleti nyelvet életbe nem lépteti.

Lélek ez ajtón se be, se ki! — így áll őrt a rettenetes bölcös és zsarnoki gögijében megittasodott ellenzék és kijelenti, hogy addig nincs költségvetés, nincs kiegyezés, nincs katona, nincs vámtarifa, nincs külföldi egyezmény, nincs semmiféle munka, a míg ő felsége az egész országot nemzeti színűre be nem festeti.

Valósággal megdöbbenünk ettől

az alkotmányellenes fellépéstől s ennek minden bölcsesség, józanság, sőt becsületes hazafiság nélkül való vakmerőségétől.

De még jobban megdöbbenünk attól, hogy a parlamenti többség még mindig némán, tehetetlenül tűri ezt a forradalmi diktatúrát.

Hol van a képviselőház többsége, a nagy szabadelvű part? Minden áron el akarja játszani, vesztetni a nemzet bizalmát és becsületét?

Egész Magyarország fel van dülve, lángokban áll. Erőszakos elemi erők kikököntették a kormány összes kerekeit a rendes kerékvágásból.

És hol van a csillag, mely ebből a setéttől kivezérelihet a nemzetet?

Az a csillag nem lehet más, csak a *többség törvényes uralma*.

A nemzet azt követeli, hogy a kiknek kezében a gyeplő, azok kormányozzák a száguldó táltosokat. Mert az mégis csak furesa, hogy az árkon-bokron keresztül nyargaló tü-

A hadnagy ur házasodik.

Írta: Sziperka Zsolt

Ritter Rotter Edmund von Klagenfurt, hadnagy a X.-i huszárezredben házasodik.

Hogy ez megmásíthatatlan tény, bizonyosság rá, miszerint arra az engedély már meg is jött, közöltetett a tiszti parancsban, s hogy maga Ritter Rotter Edmund azt már előbb — pár héttel — publikálta; sőt legbizalmasabb barátjának Szilassy Józsi huszárfőhadnagynak nem rég egész komolyan be is jelentette.

— Kamerád, pardon! — házasodom. Légy szives bruderám, elfogadni a vőfélységet.

Szilassy főhadnagy akkor meg komolyan rá nézett, összevágta sarkantyus eszímáját a sarkánál, szalutálva könnyedén meghajította magát — ami katona nyelven azt jelenti „szivesen” — mosolygott hozzá, kezét nyújtott és gratulált, de — nem hitte el.

De az idő mást igazolt, meg az aranyos szegélyű — meghívók.

Ritter Rotter Edmund von Klagenfurt hadnagy a X.-i huszárezrednek épenséggel nem volt hivatásos katona, miát annyit sok más.

Katona csakából származott, s miután a papája elverte azt amit rá hagyhatott volna, nem volt egyebe, mint születési rangja, s miután elvégezte a reáliskola négy osztályát és egyik apai nagynénje birtokán megtanult lovagolni és a „von”-t vastagabb betűkkel kiírni a neve között, nem maradt más hátra, mint a pályaválasztás észszerű kérdése.

De amilyen előjoga a parasztnak a falusi bíróság; cigánynak a nagyvilág; írónak a név; bankárnak a börze szerencséje avagy csőd; minden jogásznak a képviselőségre való aspirálás; olyan előjoga a született „von”-nak: a carrier csinálás avagy a jó partie.

Erre pedig legalkalmasabb a katonaság; urí élet, kilátással mindkettőre.

Igy lett ő észszerűségéből katona. — Meg is látszott rajta, hogy nem hivatás-

ból az, csupán a legokosabb megélhetés nála.

Tagadhatatlanul esinos, elegáns, szimpatikus fiú. Kitűnő társadalmi móddal és minden ügyességgel megáldva, ami használhatóvá teszi a társaságban.

De egyébként multság rendezéseken felül nem használták másra, mint a tiszti „menázs” vezetésére, meg — kvártély csináló kommandánsnak.

Jövedelme nem volt, de élni szeretett. A tiszti fizetés kevés volt rá, így hát sok volt a kellemetlen ügye, mi bajtársait meglehetősen feszélyezte is.

Szivesen oda adta biz ő, — úgy éjjeli murikon, — nem éppen konvenialó társaságok díszkeretűl, dekorumául becses személyét az uniformissal együtt egy-egy pezsgős vacsoráért avagy pár forint kölcsönért, mit a megfizetelt társaság fizetett vagy előlegezett, kiknek elég olesó volt, de mind a mellett szükséges és felemelő a saját körükben való hetvenkedésekre Ritter Rotter közeli ismeretése, sőt a barátsága, mit nem is mulaszták el sürün emlegetni.

És ha a gyakorlati téren nem tud-

Balkányi Antal

fényképezeti műterme . . . PIAC-U 81.

o o o Specialista o o o
 gyermekek felvételében.

zes taplótól megvadult paripáktól kérdezgesse folyvást a gyáva kosis, hogy merre visztek? melyik meredeken szegjük együtt a nyakunkat?

Ebben a zürzavarban, mikor ugyszólván mindenki fejét vesztette, már csak a többség törvényes uralma mentheti meg az országot.

A többség uralma ugyanis azt jelenti, hogy a parlamentáris gépezet nem kap szárnyra többé s nem röpköd mint papiros sárkány az érzelmi ködök levegőtengere felett, hanem végzi reális munkáját rendszeresen, nyugodtan, szenvedelem, kapkodás nélkül, gépies, kötelességszerű pontossággal.

Erre van immár égető szükség; mert az ország összeroskad a leirhatatlan következmények terhe alatt, ha a rend gyorsan helyre nem áll és az elmulasztottak lázas pótlása azonnal meg nem kezdődik.

Hiszzen a kisebbség a lírai költészet terén már odáig vitte a játékot, hogy az ellenzék vezérlapja a katonai kérdésben a nemzeti követelések egyetemes statáriális teljesítése fejében gazdasági előnyöket kínál ajándéknak Ausztriának.

Hát ennek már fele se tréfa!

A katonai kérdésben a nemzeti jogok biztosítását igenis követeli az egész nemzet.

Mondja ki ezt sürgősen a par-

lamenti többség. Mert ez a *biztosíték*; és a nemzet ez idő szerint megelégszik ezzel a *garanciával*, mivelhogy a nemzet érzi, tudja, hogy a katonai ügy garanciális elintézése után sürgősebb a többi feladatok, állami munkák tényleges megvalósítása.

Erre pedig egyedül az energiáját, alkotó képességét, munkaerejét visszanyert többség van törvényesen hivatva.

Ezért van a nemzetnek szüksége a többség uralmára.

Ha pedig ez a többség immár tehetetlen az alkotásra, — pusztuljon inkább, semhogy halálos veszedelembé döntse a nemzetet!

A király hadserege.

— aug. 16.

Az egész ország találgatja, miért változtatta meg a király uti tervét? miért nem jött azonnal Budapestre, hogy a válságot elintézzé?

A legkülönbözőbb találgatásoknak kevés az alapjuk.

Annyi kétségtelen, hogy ő felsége Ischlből Bécsbe érkezve hirtelen határozta el, hogy nem jön mindjárt Budapestre.

Ennek oka pedig az, hogy a végtelenül el van keseredve.

Bécsbe érkezése előtt nem ismerte a helyzetet. Senki se tárta fel előtte

őszintén, világosan, határozottan, hogy a magyar nemzet a hadsereg kérdésében mit követel.

Mult szerdán azonban ő felsége magán kihallgatásán fogadott egy magyar főurat, a ki valóságos belső titkos tanácsos.

Nem Szápáry Gyuláról van szó. Az illető gróf nem vesz részt a politikai életben s távol áll a mostani mozgalmaktól.

A király ezt a főurat egyenesen felszólította, hogy mondjon el neki mindent, ne hallgasson el semmit.

Erre a magyar érzésű hazafi teljes nyíltsággal feltárta a király előtt a helyzetet.

A legmegbízhatóbb forrásból, a kihallgatáson megjelent gróf közvetlen környezetéből tudom, mi történt akkor ő felsége előtt.

Midőn a gróf elmondta, hogy a nemzet a kiegyezési törvény II-ik szakasza alapján követeli a magyar vezényszót, a magyar címet és zászlót, a királyt ez a dolog annyira felizgatta, hogy csaknem összeroskadott.

Haragosan kiáltott fel:

— *A hadsereg az én hadseregem és azt ketté szakítani nem engedem!*

Ezután azt mondta a grófnak, hogy ne folytassa a z ügy ismertetését, mert a király hallani sem akar róla!

Másnap ő felsége nem jól érezte magát: ezért maradt egy nappal későbbre Khuen-Héderváry kihallgatása.

ták alkalmazni, annál kevésbbé lehetett rá számítani, hogy a katonai elmélet terén válik valamivé; mint sok esetleg olyan, aki a milyen rossz katona, olyan jó stratégia.

Mert Rotter Edmund számolni legjobban szereti a biliárd és kártya pótkat, inni csupán a napi parancsot és váltót szokta alá, és szerelmes leveleket hébe-korba megírni. — Az olvasás passzióját pedig a legszűkebb korlátok közé szorítja; kétszer vesz évenként lapot a kezébe, május és november 1-én. Akkor végig olvassa az előléptetések névsorát, melyekből rendszerint kimarad, viszonzásul a gyakorlatokról való számos elmaradásáért.

Azaz pardon! még az apró hirdést is át böngészi néha; de ebben még nem ütött be a 9-es sláger. Nem akadt partira.

Eppen ott állott már, hogy valamelyes civil pályáról kelle gondoskodnia; úgy „sub rosa“ már tudtára is adták, jó volna — mielőbb!

Hanem az őszi gyakorlatot még végigcsinálta az ezreddel, valahol Erdélyben.

A táborozás unalmi között azután az ezredes ur, Bárány Kövecseseölőy Zoltán, valami kellemetlen és szoros bonyo-

dalomba került a tábor színhelyével szomszédos kis város nyári színtársulatának egyik aranyos kardalos szépségével. — a kis Nagy Flórával.

Ezt a kellemetlen dolgot aztán Ritter Ritter Edmund von Klagenfurt elég ügyesen és szerencsésen oldotta meg saját maga javára, az ezredesné ő méltósága előtt a saját becses személyének előtérbe tolasásával — önként.

Ez igen ügyes és elég lovagias dolog volt az ezredes ur szemében, — ki bár nem mutatta, de láthatólag protezsztjába vette Edmund urat azon tülra.

Edmund hadnagy ur pedig elég okos volt belátni, hogy immár újból főfős a civil pályáról való gondoskodás.

Még azon az őszi lövésznyt rendezett az X-i tisztikar helyőrsége székhelyében.

Ritter Rotter hadnagy pompás urlovas volt s háromszor vitte be győztesen Schilhausz Frigyes két verseny paripáját, a gazdag sörgyáros ur leánya kedves színeivel kombiált szép dreszenben.

Mert Schilhausz sörgyáros ur csupán Hilda kisasszony kedvéért üzte ezt az az uri sportot mellékesen, a sör kartelkek mellett.

Lovag Rotter von Klagenfurt volt az nap, a nap elvitáztatatlan hőse; no meg meg természetesen a szép kis Hilda is.

Kapott érte Edmund egy elismerő bájos mosolyt, — meg egy „Marechal de Niel“ rózsát, mit nyomban szíve fölé tűzött, minden huszár és katona szabály ellenére, a publikum látára és Hilda mosolygása mellett.

A tél folyamán pedig az ezredes ur előklése mellett tartott tiszti bilirendzői üléseken az ő ajánlatára meghívták Schilhausz Frigyes sörgyáros urat, meg b. családját is a tiszti összes „Krenehenekekre.“

Maga az ezredes melegen kívánta a Rotter ajánlatának föttétlen teljesítését.

S mire megjött a következő farsang, hiába mosolygott Szilassy főhadnagy, mert visszavonhatatlan tény immár.

Edmund ur vőlegény s Hildácska menyasszony.

Az is bizonyos, sőt előre látható, hogy lovag Rotter aligha éri meg a kapitányi rangot.

Es ha majd leteszi a rangot, az aranyos ruhával egyttal lerakja lovag

SZÉNÁSY, HOFFMANN és TARSA

selyemáruházában

Budapest, IV. Bécsi-u. 4. sz.

— folyton a legnagyobb és legszebb választék található —
selyemkelmék, bársonyok, csipkék, szalagok és ruhadiszekből.

Mint általánosan ismeretes, **csakis a fenti cégnél** található a legutóbb megjelent bluzok és ruhákra alkalmas selyemkellme-ujdon-ságok, melyek — úgy minőségre, mint mintázatra nézve — **ki zárólag fenti cég részére készültek** s csakis ott kaphatók.

OLCSÓ ES SZABOTT ÁRAK

Minták kivánatra bérmentve küldetnek.

Udvari körökben a leghatározottabban rebesgetik, hogy a király el van keseredve és leakar mondani Ferenc Ferdinánd trónörökös javára.

Akik ő felségét a legutóbbi napokban látták, észrevették, hogy rossz színben van, kedvetlen, bágyadt.

Valószínű, hogy azért mégis tanácskozások lesznek a Burgban, melyeken a király katonai tanácsadóinak véleményét hallgatja meg katonai kérdésekben és csak azután a hét vége felé utazik a király Budapestre.

A tiszta víz — mérég!

Az orvosok annyi mindentől eltiltanak bennünket, hogy maholnap azt sem tudjuk, voltaképpen mit is szabad még inni, vagy enni? Az antialkoholisták kongresszusai a sör és bor káros hatásáról prédikálnak; az ideggyógyítók óvnak bennünket az erős kávé és tea fogyasztásától és mindezek tetejére egy német tudós most azt sütötte ki, hogy a tiszta víz valóságos mérég. De hát akkor mit igyunk ezután, ha a tiszta víz is mérég?

Elsőbben is azzal kell tisztában lennünk, hogy milyen tisztaságu vizet tart mérégnek a német tudós, mert a tisztaságnak különböző fokozatai vannak. A háziasszony már tisztának nézi a kést, ha fényesre suroltuk, a sebész vétkes könnyelműséget követne el, ha a tisztaság e fokozatán álló késsel hajtaná végre operációját és a bakteorológus, aki mindent mikroszkópján keresztül vizsgál, a tisztaságot illetőleg még a sebésznél is nagyobb igényeket kénytelen formálni. — Általában mégis az a meggyőződésünk, hogy a tisztaság akármilyen formában, is, a szervezetünkre hasznos és egy pohár friss és tiszta víz, különösen így

Rotter Edmund minden külső és belső olónyeit is egyuttal.

S alig hihető, hogy ő maga elég lesz majd — ő nagyságának, Hilda ur-asszonynak.

No de valószínű, hogy lesz még akkora is elég aranyzsínóros fiatal hadnagyocskák, kik közül vállalkozik is majd egy — a kárpótlásra.

Hanem most, annyi bizonyos, hogy Hildácska boldog mennyasszony, de a papája az még boldogabb, hogy leánya ilyen jól, rangosan férjhez megy.

Hát mi köze hozzá, elvégre a világnak, ha ő szerencsének és jó partinak tartja a leánya számára.

Lovag Rotter Edmund von Klagenfurt hadnagy pedig jól teszi ha megházasodik.

Elvégre a fő, a szerencsés pálya megválasztás.

S ő ugylátszik, szépen eltalálta; az elejét, meg a folytatást is; mert hisz ha quietál is, hát gondolkozá s nélkül élhet.

Csak legalább azt ne hallanám gyakran, hogy az ember a saját szerencséjének maga a kovácsa.

Mert biz az — nem igaz!

A cigány se dolgozik, csak horgászni szeret s mégis ő fogja meg legtöbbször — a jóízű halat!

nyáron a természetnek valóságos áldása. Egy Köppe nevű német tudós most megállapította, hogy a víz nem teljesen ártatlan valami, ha tiszta, vagy helyesebben vegyileg tiszta állapotban fogyasztjuk. Bár normális körülmények között vegyileg tiszta vizet nem iszunk. Köppe tudományos vizsgálatainak gyakorlati jelentősége is van.

A szervezetünket alkotó elemek, ezek a végtelenül apró rekeszek többekévébbé koncentrált sóoldatot tartalmaznak. Ezek az apró rekeszek egy félig átható hártával vannak körülvéve, azaz a hártán a víz ki és behatolhat, de a só nem. Ha tehát ezekben a rekeszekbe vegyileg tiszta víz kerül, a sóoldat teljesen felhigul, a rekesz megdagad és végre szétomlik, azaz elhal. Minél gyakrabban kerül szervezetünkbe desztillált víz, annál több rekesz hal el, míg végre maga a szervezet is teljesen tönkremegy.

Csak hogy rendes körülmények között senki sem iszik desztillált vizet annál is inkább, mert kellemetlen íze miatt is teljesen élvezhetetlen és természetben nem is fordul elő. Köppe tudományos vizsgálatainak azért van kiváló gyakorlati jelentősége, mert bebizonyítja, hogy a természetben igenis előfordul olyan tisztaságu víz, amely még a desztillált vizet is fölülmulja és ezt ivásra elég gyakran használják. Ez a természetben előforduló legtisztább víz a jég megoldásakor keletkezik. A természetes jég képződése alkalmával a vízben feloldott sók és gázok kiválnak s a megfagyáskor kristálytiszta és átlátszó jég keletkezik, amelyet műjég meg sem közelít.

Italainkat pedig, — könnyel műen bár, de néha mégis jéggel, — azonban sohasem műjéggel szoktuk hűsíteni s így kerül szervezetünkbe a mérges hatású tiszta víz. Turistáskodó utasoknál is előfordul, hogy szomjuk oltására havat vagy jeget nyelnek, esetleg a jég megolvadásából keletkező kristálytiszta hegyi patakokból iszunk. Az ilyen víznek az ízet, mivel igen hideg, nem érezzük, pedig bebizonyosodott, hogy a hegyi patakok vize tisztaság dolgában körülbelül megfelel a desztillált víznek és a Bedekkerék, a gyakorlati tapasztalatok alapján, már eddig is óvtak bennünket, hogy a hegyek megmászása alkalmával ilyen víz élvezetétől tartózkodjunk.

Köppe e fejtegetéseinek láncolatában az utolsó szemlet egy csodálatos természeti jelenség alkotja. Van Gasteinban egy kut, a melyet a nép évszázadok óta mérgefórrásnak nevez, melyből senki sem iszik, mivel az egészségre ártalmasnak tartják, noha benne semmiféle analízis mérges hatású alkotórészeket fölfeleznem nem tudott s azt állapította meg, hogy ennek a forrásnak vize tisztaság dolgában még a desztillált vizet is fölülmulja.

POLITIKAI HIREK.

A debreceni határozat.

Lapunk tegnapi számában ismételtén hoztuk hírel, hogy a debreceni szabadelvű párt állásfoglalása a nemzeti köve-

telések mellett, miként járja be diadalmas utját. Megemlékeztünk arról is, hogy Rimaszombatban az ottani szabadelvű párt e hónap 12 én a debreceni határozatot elfogadta. A hazafias határozat jegyzőkönyvét Molnár József a rimaszombati szabadelvű párt elnöke pártunknak is megküldte, melyből kivonatossan kiemeljük az alábbiakat:

Molnár József elnök előadja, hogy a debreceni szabadelvű párt ismert határozatát a szabadelvű párt elnökségéhez megküldötte. Előadja, hogy Farkas Abraham, a kerület orsz. képviselője az átiratban kifejezetten oszítja s bizik abban, hogy az itt összehívott pártgyűlés megfogja találni az öntudatos megnyilatkozás kellő formáját.

A pártgyűlés a debreceni szabadelvű párt felolvasott határozatát az abban elősorolt indokoknál fogva egyhangu lelkesedéssel elfogadja. A pártgyűlés továbbá elhatározta, hogy Karlsbadban időző képviselőjüket erről értesítik. A pártgyűlés megbizja az Elnökséget, hogy a most hozott határozatról a debreceni szabadelvű párt Elnökségét a határozat közlésével együtt átiratilag értesítse. — Egyidejűleg az érsekújvári szabadelvű párt is közölte pártunk elnökségével következő határozatát az ismert kérdésben.

Tisztelt pártelnökség!

A vezetése alatt álló szabadelvű pártunk 1903. július 28-án hozott és hasonló határozat hozatala céljából megküldött parthatározatát hazafias örömmel olvastuk de teljesen eltekintve ami viszonyainkban rejő azon tényről, hogy nálunk különösen most ütköznek igen nagy nehézségbe egy pártgyűlés egybehívása és megtartása szinte természetesnek tartjuk, hogy minden magyar ember őszinte szimpatiával viseltetik a debreceni szabadelvű párt ismert határozata iránt és az abban kifejtettek teljesítését nemzeti önállóságunk elvitázhatla jogaként tekinti, — ennek külön határozatban való kimondását az érsekújvári szabadelvű párt végrehajtó bizottsága azért tartja mellőzhetőnek, mert az országos szabadelvű párt vezérletének állását a jelenlegi súlyos politikai viszonyok között alulról jövő kívánságok hangoztatásával megnehezíteni nem kívánja azért sem, mert teljes bizalommal lévén iránta bizton reményli, hogy ezen nemzeti követelések életbeléptetését a maga részéről az országos szabadelvű párt is fogja kívánni — de fogja kívánni akkor a midőn ezen követelések teljesítése nem fog az országra semmi féle megrázkodtatással járn.

Hazafias üdvözléssel.

Érsekújvár, 1903. augusztus 12.

Dr. Hükl Ernő.

szabadelvű párt elnöke.

*

Bár a fenti határozat eléggé körültekintős is, de veleje, lényege mégis csak az, hogy elvben egy nézetben vannak velünk érsekújvári elvtársaink is.

Mindenesetre hazafias örömmel adunk hírt a debreceni határozat ilyen terjedéséről és felvirulásáról.

A kormány lemondása a hivatalos lapban. A hivatalos Budapesti közlöny tegnapi száma minden aláírás és ellenjegyzés nélkül a következőkben közli,

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVÍZ az egyedül elismert keletmetes izű természetes has hajtó szer.

hogy ő felsége a Khuen minisztérium lemondását elfogadta:

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi augusztus hó 13-án kelt legfelső elhatározásával, a magyar összes minisztériumnak hivatali lemondását kegyelemben elfogadni és egyszersmind meghagyni méltóztatott, hogy az egyes miniszterek hivatalos működésüket további legfelső elhatározásig folytassák.

KÖZIGAZGATÁS.

× **Tanács ülés.** A város tanácsa holnap hétfőn augusztus hónap 17-én délelőtt fél 10 órakor Kovács József polgármester elnöklete alatt a városházán ülést tart. Az ülés tárgya folyó ügyek elintézése lesz.

× **A központi választmány ülése.** A város központi választmánya e hónap 17-én hétfőn délután 4 órakor a városháza nagytanácstermében Kovács József polgármester elnöklete alatt ülést tart. Az ülésen a választmány jegyzője Vargha Károly v. tb. tanácsos fogja előterjeszteni Kerekes Géza és Debreceni Lajos felebvezését, melyet nevezettek a választmánynak reájuk vonatkozó határozata ellen nyújtottak be. — A központi választmánynak a 2 felebvezés elintézésén felül egyéb ügye nincsen.

× **Függő kölcsön iskolai építkezésre.** Tudvalevő, hogy a közoktatásügyi miniszter a közgyűlés által az iskolák segítésére megszavazott 700 és néhány ezer korona segélyt egyelőre nem hagyta jóvá, s a határozatnak bizonyos módosítására utasította a tanácsot. — Egyes iskolák építése azonban a közelgő iskolai év miatt sürgőssé vált s így a tanács a segély összeg terhére ezen sürgős építkezések eszközésére 120,000 koronának kivételes kiutalását kérte. A miniszter a tanács kérelmét teljesítette s egyidejűleg utasította a tanácsot, hogy míg a segélyezés ügye végleg dülőre jut, vegye fel ezen összeget, mint függő kölcsönt. E közben tárgyalták a felveendő nagy kölcsön ügyét s miután a tanács nem akart újabb függő kölcsönt fel venni míg a nagy kölcsön ügye is eldőli s e sürgős építkezés költségbe is abba foglalható lesz, felhívta Roncsik Lajos főszámvevőt, tegyen javaslatot, miként volna a 120000 korona sürgős szükséglet függő kölcsön nélkül megszerezhető, vagyis találjon és javasoljon reá kölcsön nélkül fedezetet. A főszámvevő ezen ügyben tegnap tette meg javaslatát s miután fedezetet nem talál, ő is a függő kölcsönt javasolja. A főszámvevő előterjesztését a tanács e hónap 17-iki ülésében hétfőn fogja tárgyalni s valószínűleg el is fogadja a főszámvevő előterjesztését. A kölcsön megkötésére a tanács azután bizottságot fog kiküldeni.

Agról-ágra.

Rendőr! Rendőr!...

Vidám társaság mulatott a minap, az egyik unalmas augusztusi éjszakán a Bikában.

Jó magasan járt már az égen a Göncöl-szekere, lent pedig a városban éjfél, nyári esend honolt. legfeljebb a nagytemplom táján kopogott egy pár patkós eszmájú szőlő-kapás, kik tudvalevőleg már kora éjfél után oda gyűlnek kaszinózni, várva a hajnalt, meg a napszámot.

Ilyetén előre haladottsága mellett azután az időnek és az utólérhetetlen hangulatnak indult utnak a vidám társaság.

Egyszer csak — úgy a főutca közepe táján — minden ok nélkül, afféle segélyt váró hangon kiabálni kezd a vigtársaság egyik tagja.

— Rendőr! Rendőr.

A társaság pedig még rá sem ért arra hogy megkérdeje mi a baja, mikor oda toppan nagy lélekszakadva az egyik sarki rendőr.

— Mi baj kérem aláson? Mondja tisztesség, tudó.

A vidám ur egyet-kettőt köhécsel, aztán mosolyogva a zselébe nyúl s a megrökönyödött rendőr és kiváncsiság gyötörte társaság vidám kacaja között oda nyújt 2 jó féle Media szivart a rend buzgó őrének mondván.

— Semmi baj, csak egy szivarral akartam megkínálni, azért kiabáltam.

* * *

Ha jó, hát egye meg...

Városunk száz és néhány vendéglői közül egyikben történt a vásártér táján az országos vásár alkalmából, hogy egy vidéki magyaros és falusi zamata ur betért ebédelni.

A pincérek egyike nyomban ott terem s kéri mit parancsol.

— Ebédet — de jót, szól a rövid felelet. A pincér elsiel s pár perc múlva hozza is a párolgó ételt.

A vidéki ur belekóstol látszik az arcán hogy nem izlik neki, Leteszi a kést, villát aztá oda kiált

— Pincér

— Parancs.

— Hát ez az a jó étel?

— Igenis kérem ásson? a legfrissebb tokány éppen most készült.

— Uúgy. Nohát egye meg.

Ázzal vasabroncsot tördelő marokkal oda ülteti a másnapról felmelegített vásári tokányhoz a jámbor pincért. — ki a kényszer rettentő hatása alatt s a vendégsereg nagymulatságára ette meg a tokányt, mindenfalatot egy-egy korty vízzel öblögetve le.

* * *

Ezért körmöst kapnak nálunk...

A Simonffy utca egyik uri családja az idei nyár nagyrészét valahol a Tátrában töltötte, Van a családnak egy gimnazista fia is, kit azonban itthon marasztalt a latin nyelvből kiérdemelt szekundája vakációi tanulgatásra Debrecenbe.

Éz a fiugyerek volt aztán megbizva azzal hogy a mamának Debrecenből referálgasson.

Minden levele de főleg az utolsó szinte olvashatlanul elhánytan volt írva

A minap haza jött a család s a mamának első dolga volt a Jóska gyereket elővenni.

— Mond Jóska, ha a latinból szekundád van hát azért mit kapnál?

S ezzel oda tarja a Jóska gyerek elé akom bákomp levelét.

De mielőtt Jóska még választ adhatna, belé pillant a testvére a kis Huska a ki Sveticsóknél most járja a 3-ik elemi osztályt.

— Ezért mama nájunk körmöst kapnak a gyerekek.

EGYHAZ és ISKOLA.

Presbiteri gyűlés. Az ev. ref. egyház ma délelőtt 10 órakor az egyház tanácstermében presbiteri gyűlést tart. Tárgya az e hó 19 ére kitűzött lelkészválasztásra vonatkozó intézkedés.

Előkészületek a lelkészválasztásra. A lelkészválasztás napja e hó 19 ike küszöbén van. Szele György megválasztása szinte bizonyos, de pártja azért lankadatlanul folytatja tevékenységét és lelkes felhívást bocsátott ki, hogy a hivek a választáson minél számosabban megjelenjenek.

A tankötelesek számszerű kimutatása. A kir. tanfelügyelőség minden évben kötelezve van arra, hogy hatásköre területéről a tankötelesek számszerű adatait a miniszter számára felterjessze. Csánky Viktor kir. tanfelügyelő most küldte meg a városházára az erre vonatkozó iveket azok kitöltése céljából. A város tanügyi osztálya a kir. tanfelügyelő hivatalos felhívásának mielőbb eleget akar tenni s így már hozzá is fogott a város óvó és tanköteles gyermekeinek számszerű kimutatásához. A kimutatás pár nap alatt készen lesz, melyből majd pontosan ki is fog tűnni a város tanköteleseinek száma az 1902—03 ik tanévről.

Cipészek

nagygyűlése és kiállítása

aug. 16.

Tegnap reggel kilenc órakor vette kezdetét városunkban az országos cipész nagygyűlés, melyet még a mai napon is folytatni fognak.

Az ország minden részéből mintegy ötszázán jöttek össze ezen alkalomból városunkban. Meg is látszott az idegen forgalom élénksége még népes városunkban is.

A tegnapi és mai nagygyűlés a cipész kisiparosok sorsán igyekszik lenni díteni, míg a kapcsolatos és szépen sikerült kiállítás arról kíván bizonyosságot tenni hogy az ipar ezen ága fejlődött, fejlődés képes és fejlesztésre, támogatásra érdemes is.

A nagygyűlés sok ez iparágat üzöknek fontos kérdését tárgyalta s főleg az ipartörvény módosítását is célozta.

Adja Isten — mit remélünk is — hogy várt eredménye is meg legyen.

A gyűlés, kiállítás és ezzel kapcsolatos ünnepekről tudósítunk az alábbi akban számol be.

*

A nagy gyűlés.

Több mint 500 az ország számos vidékén lakó cipész — gyűlt össze tegnap reggel 9 órakor a Bika szálló disztermében sorsa felett tanácskozni. A gyűlésen városunk cipészei is nagy számban voltak jelen. Láng Lajos minisztert Dr. Diószeghy József miniszteri segédtitkár képviselte, jelen volt Szabó Kálmán kamarai elnök, megjelentek Dr. Horváth János az orsz. központi hitelszövetkezet képviselője, a keresk. kamarák nevében Szakáts Péter marosvásárhelyi, Sugár Ignác miskolci, Szabó Gyula szegedi (II-od) és Szávay Gyula debreceni kamarai titkárok.

Ott volt a város képviselőjében Csóka Sámuel v. tanácsos, Soltész Adolf fővárosi hírlapíró az országos iparegylet titkára, Székely Ferencz felmérési felügyelő, Lestyán Adorján kir. közjegyző, Polgár Zsigmond ker. iparfelügyelő stb. stb.

Veidner Gusztáv a debreczeni cipész társulat elnöke megnyitja az ülést, üdvözlő Dr. Diószeghy Józsefet mint a keresk. miniszter képviselőjét és Szabó Kálmán kamarai elnököt.

A tisztikar megválasztását megelőzőleg Weidner Gusztáv indítványára a gyűlés diszelnökökké Diószeghy Józsefet, Szabó Kálmánt, Tóth Kálmánt, Kovács József polgármestert, Weidner Gusztávot, Soltész Adolfot, Sugár Ignác Szakács Péter, Szávay Gyula és Szabó Gyula kamarai titkárokat választotta meg. Ezután a tisztikar választására került a sor. Elnök: Krazsóf János Budapest, Kvintavics Lajos Budapest, Veress György Brassó, Ferenczy Ignác Kolozsvár, Matusek József Kolozsvár.

Alelnök: Damjanovics Ödön Budapest, Szabó Ferenc Szeged, Vaszko Ferencz Nagyvárad, Papy István Nagykároly, Széplaky József Debreczen.

Titkárok: Tóth Kálmán Fazekas Jenő Budapest.

Jegyzők: Farkas Gergely Brassó, Szabó Lajos Kecskemét, Bodh József Budapest.

Az elnökök, titkárok és jegyzők választása után a gyűlés vezetését az egyik elnök Krazsóf János (Budapest) veszi át. Üdvözlő a miniszter képviselőjét a jelen levőket s mindazokat, kik a gyűlés rendezésében cselekvő részt vettek.

Dr. Diószeghy József a miniszter nevében — ki a kisiparosok sorsát, úgy mond, nagyon szíven viseli, üdvözlő a gyűlést és sikert kíván munkájokhoz.

Aztán a napirend tárgyalásához kezdtek, melynek során a tárgysorozat első pontját és két indítványt a gyűlés elfogadott.

Fél 11 órakor elnök az ülést a kiállítás megnyitása végett — melyről alább szólunk — felfüggesztette.

A kiállítás megnyitása után a gyűlést az ipartestület dísztermében folytaták déli 1 óráig mikor is megválasztották az országos cipész kisiparos szövetség tisztikarát. És pedig. Budapestről: Elnök Krazsóf János, alelnök Komtovics Lajos, pénztárnokok Engelbrecht P. Károly és Huoliczek Antal, ellenőrök Damjanovics Ödön, Cseiner János, számvizsgálók Illés Gergely, Szücs Sándor, központból magán tagok Lőrincz István, Riha János, Rák Ferenc, Krazsóf Viktor, Nagy Albert, Rák József, ipartestület részéről Martón Lipót, Froesch József, Galambos Kálmán, Éles István, cipész kör részéről Czeiner Károly, Tuli Antal, Tóth János, Ligeti Ferencz, póttag Gábor József, Hegedüs Imre, Schall Antal, P. Molnár László. Vidéki tisztviselők és igazgatósági tagok elnök Matusek József Kolozsvárt, alelnök Szabó Ferenc Szeged, tagok Ferenczy Ignác Kolozsvár, Auer József Galatna, Szalay Ignác Keszthely, ifj. Szabó József Kecskemét, Gesmidi Antal Marosvásárhely, Kupis Mihály Nagybánya, Mihalik J. Arad, Vörös György Brassó, Turzó Pál Szabadka, Berényi Gyula Szombathely, Schöffner Márton Szeged, Fédor Sándor Vác, Gozó Antal Arad, Szabó Lajos Kecskemét, Papp István N. Károly, Vancsek Rezső Esztergom, Voszka Ferencz Sagyvarad.

Póttagok: Karczag Sándor Zilah, Kakuk József Kun Szent Márton, Ilosvay

Márton Kolozsvár, Péter Ferenc, Kövy Lajos.

A gyűlés folyama alatt megérkezett Láng Lajos d. kereskedelmi miniszter üdvözlő távirata, mit Tóth Kálmán ipar testületi jegyző felolvasott. A miniszter üdvözlője ez:

Kiállítási bizottság Debreczen Ujból kifejezést adva a feletti őszinte sajnálatomnak, hogy a mai megnyitási ünnepélyen részt nem vehetek.

Ezuton adok kifejezést a kiállítás iránt táplált meleg érdeklődésésemnek és azon reményemnek hogy a közreműködők buzgó fáradozásomnak megérdemelt eredménye nem fog elmaradni Láng miniszter.

A miniszter üdvözlőjét a gyűlés nagy lelkesedéssel fogadta s nyomban sürgönyileg fejezték ki köszönetük és tiszteletüket a miniszternek.

Majd az ipartörvény módosítása tárgyában elhatározta a gyűlés, hogy a miniszterhez feliratot intéz, mely után elnök az ülést délután 4 órára halasztotta.

Délután 4 órakor ismét az ipartestület dísztermében gyűltek össze, melyen az ipartörvény módosításainak részleteinél a heves vita miatt — elnök a gyűlést 10 percre felfüggesztette, mely után esti 7 óráig zavartalanul folyt tovább a gyűlés, melyet még ma is folytatni fognak.

A kiállítás megnyitása.

A délelőtti nagygyűlés megszakításával déli 11 órakor nyitották meg a Simonffy utcai cipész ipari termékek és gépek kiállítását. A kiállítás igen sikerült és dus. Mintegy 33 fülkében az ország minden vidékéről van itt kiállító kik között már első pillanatra is említésre méltóbbak a szegedi, kolozsvári marosvásárhelyi, miskolci, debreczeni, budapesti stb. stb. bőripari termékek, a tehneológiai és singer gyár stb. Gép ipari dolgai. A megnyitás lefolyása ez volt.

Szabó Kálmán kamarai elnök üdvözlő a miniszter képviselőjét, amire Dr. Diószeghy József szép iparok kiséretében Láng Lajos miniszter nevében a kiállítást megnyitotta. Azután a jelen voltak, élükön a miniszter képviselője és Dr. Wolafka Nándor püspökkel végig sétáltak a kiállítás pompás és dus helyi ségében mindenütt gyönyörködve az ipari cikkek jósága és esinosságain. A kiállítás bíráló bizottsága eredményét ma fogja kihirdetni.

A diszebed.

Déli egy órakor a Bika dísztermében pompás diszebedre gyűlt egybe a gyűlés mintegy 200 tagja. Megjelentek azon Diószeghy József dr. a miniszter képviselője és Kovács József polgármester a város képviselőjében.

De ott láttuk a gyűlés előkelőin kívül városunk számos első rendű polgárait.

Az első felköszöntőt Szabó Kálmán mondta a miniszterre és képviselőjére, melyre szép beszéddel Dr. Diószeghy József nyomban válaszolt, éltetve a kiállítás minden tevékeny részét, melyhez egyben sikert kívánt. Felköszöntőt tartott még Kovács József polgármester Dr. Horváth János, Krazsóf János, Szávay Gyula, Tóth Kálmán, Szakács Péter stb. stb.

A vidám ebéd jó hangulata dicséri a Bika kitűnő konyháját és borait, és Rácz Károly gyönyörű muzsikáját egyaránt.

Este 8 órakor a gyűlés tagjai társas vacsorára az Angol királynőba gyűltek egybe, hol a Magyar testvérek jeles

bandája szórakoztatta a késő éjjel derék vendégeinket, kik mint mondják is, bizonyára szíves emlékek távoznak még városunkból, kiket mi is jó szívvel várunk és láttunk is.

A gyűlést ma még folytatják.

H I R E K.

N a p l ó.

Iparmúzeum nyitva minden vasárnap és ünnepeken napon d. e. 9—12-ig.

Nőegyleti szövő ipar tanműhely nyitva — vasárnap kivételével — mindennap délelőtt 7—12-ig és délután 2—6-ig.

Cipész kiállítás a Simonffy-utcai pavillonban nyitva nagonta reggel 9-től este 6-ig.

Aug. 16. Cipész nagygyűlés az ipartestület dísztermében.

Aug. 16. Gyári munkások gyűlése az Otthonban délelőtt 10 órakor.

Aug. 16. Szociálisták gyűlése a Széchenyi-utca végén délután 4 órakor.

Aug. 16. Labdarugó mérkőzés a Sport-téren délután 5 órakor.

Aug. 16. Tűzijáték a Csolnakázó tavon.

* **Istenitisztelek.** Az ev. ref. templomban: Nagytemplomban Papp Lajos s. lelkész, Kistemplomban Csighy Andor s. lelkész. Ispotálytemplomban Sáfrány Lajos gimn. tanár. Ujtemplomban Biró Ferenc h. lelkész, Szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, Csapókeri imaházban Kovács János isk. felügyelő.

Délután 3 órakor a Nagytemplomban biblia magyarázatot tart Uray Sándor püspöki s. lelkész.

A r. kath. templomban: Délelőtt: 6 órakor misét mond Pák Emil. 7 órakor Szabó István, 8 órakor Toronyi István ny. esp. plébános, 9 órakor ünnepélyes nagymisé tar, dr. Wolafka Nándor v. püspök, s utána Pák Emil predikál, háromnegyed 11 órakor szent mise a Svetits zárda és az elemi iskolák részére tartja Molnár K. D. igazgató, fél 11 órakor misézik Nyári Ignác.

Délután 3 órakor Iyánia utána Rózsafüzér, 5 órakor szent József társulatnak hónapos ájtatosságát tartja dr. Wolafka Nándor v. püspök, szt. beszéd és Iyánia.

Az ágost. hitv. ev. templomban délelőtt 10 órakor az istentisztelet Martony Lajos főesperes végzi.

A gör. kath. kápolnában. Reggel 6 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 9 órakor sz. mise, délután 3 órakor vecsernye utána sz. olvasó.

* A király születésnapja.

Abban a borzasztó zürzavarban, a mely politikai életünkben dühöng, minden szem a király felkent személynén csüng, tőle várjuk panaszunk meghallgatását, bajaink orvoslását. — Az alkotmányosság és bölcsesség, amely számára az egész művelt világ tiszteletét és nemzetünk ragaszkodását vivta ki, bizalommal tölt el bennünket, hogy az ő nagy lelke képes lesz uralkodni a felzúdulat vizeken. A nemzet érzi, hogy a gondviselésnek hálával tartozik érte, azért is legközelebbi születésnapját a szokottnál ünnepélyesebben

fogja megülni. E napon, vagyis e hó 18-án délelőtt 8 órakor ugyanis az ev. ref. nagytemplomban háladó istentisztelet lesz a következő sorrend szerint: 1. Megnyitó gyülekezeti ének (37-ik dics. 1. v.) 2. Szózat, éneklí a Petőfi dalkör (felállással.) 3. Gyülekezeti közének (LXI. zsoltár 5. 6. verse). 4. Ima, tartja Csiky Lajos ev. ref. theol. dékán. 5. Király-himnusz (Torday Gábortól), éneklí a Petőfi dalkör. 6. Gyülekezeti végének (220-ik dicséret 7. verse.)

* **A város mint alapító tag.** A pozsonyi magyar közművelődési egyesület, melynek lelkes és nagynevű elnöke gróf Apponyi Albert a képviselőház elnöke, átiratot intézett a város tanácsához, melyben arra kéri, hogy 40 korona be fizetésével lépjen be az együletbe alapító tagnak. A város közgyűlése e kérésnek eleget is tett s az együletbe tagul belépett. A közművelődési ügyosztály tegnap tette meg erre nézve a bejelentést Pozsonyba. Megküldte egyúttal a pozsonyi közművelődési együletnek a 40 korona alapító tagsági díját, kérve, hogy az alapító oklevelet a város nevére állítsák ki.

* **Ghyka herceg a Hortobágyon.** Ghyka Leo herceg ma hajnalban hozzátartozóival és Király Gyula városi tanácsnok az Arany Bika szállodából a hová a herceg tegnap megszállt a Hortobágy megtekintésére utazott. Mint értesülünk, a herceg még néhány napot tölt városunkban.

* **Honvédezedünk őszi gyakorlatai.** A városunkban állomásozó 2 honvéd huszár és 3 honvéd gyalogezred legénysége pár nap múlva megy el városunkból hogy a szokásos őszi hadgyakorlatait megtartsa. A 3. honvéd gyalogezred ez idei gyakorlatait az I. honvéd kerület kötelékébe eső honvédezedekkel egyesült Pestmegyében tartja meg a következő sorrendben: e hónap elsején reggel indul el az ezred városunkból s vasuton Czeglédig megy, honnan gyakorlatra indulnak Alberti Irsa, Pánd, Abony, Tápió Bieske Nagy Káta, Tápió Szent Márton, Zsám-bok, Tápió Szele, Tápióságig, aug. 22-én másnap megkezdik a nagy gyakorlatot, melyek 4 napig tartanak Albert Irsa, Rákos Csaba és Tápió Szent György közt, szeptember 10-én lesz a behívás és szeptember 11-én jönnek ismét vasuton vissza városunkba a honvédek. A 2. honvéd huszár ezred e hónap 24-én megy el városunkból, hogy Komlós, Ó és U-Szentanna és Kerek, Aradmegyei községek környékén megtartandó lovasdandár összpontosító gyakorlatokon részt vegyenek, majd pedig az I. lovas hadosztály kötelékében részt vesz lovasságunk a folyó évi délmagyarországi nagyobb hadgyakorlatokon, honnan szeptember hónap 8-án indulnak vissza városunkba szeptember 9-én lesz majd a lovak kiadása mezei munkára vállalkozó birtokosoknak még szeptember 10-én a legénységet haza szabadságolják majd.

* **A Rákóczi kiállítás nem megy Budapestre.** Közölték az ujságok, hogy a Rákóczi kiállítást szeptemberbe Budapestre telepítsék Kassáról. Kreith Béla gróf, aki a honi ereklyészet terén magának különös érdemeket szerzett, levelet írt a Rákóczi kiállítás elnökének Kassára. A levélben

megpendíti az eszmét, hogy szeptember végével a kiállítást a fővárosba helyezték át. A bizottság, a mely elé Takács elnök a levelet terjesztette, köszönettel veszi tudomásul az indítványt, de nem fogadhatja el és hozzájárulását megtagadja. A kiállítás a város erkölcsi szavatosságával létesült, letéteményese a közvéleménynek s Kassa közönsége még azon elv ellen is tiltakozik, mintha ezen kiállítás másutt lehetővé válnék, sőt határozottan visszautasít minden ilyen tervet, mert ez csak a kiállítás látogatottságának rovására megy.

* **Az ispotály toronyóra átvétele.** Az ev. ref. egyház bizottsága tegnap délután 4 órakor ülést tartott. Az ülés egyetlen tárgyat az ispotály toronyóra átvételének ügye képezte.

* **Fényes esküvő.** Városunk egyik bájos hölgyének volt tegnap az esküvője. Kölessey Sándor kir. ítélő táblai bíró leányát Annuskát vette el ugyanis feleségül Galánfy János kir. ügyész. A fényes esküvő polgári része délelőtt 11 órakor folyt le a m. kir. anyakönyvi hivatalban. Innen a fényes násznép a menyasszonyi házhoz hajtatott hol Dicsőffy József ev. ref. lelkész mondott gyönyörű beszédet, mely után nagy családi ebéd volt. Az új pár még tegnap délután Velencébe indult el nászutasra.

* **Egy járásbíró lovagias ügye.** A b.-ujfalui járásbírónak még néhány hónappal ezelőtt lovagias ügye támadt egy ügyvédjelölttel. Az ügyvédjelölt a legudvariasabban fölkereste és üdvözölte hivatalos helyiségében a járásbíró. Valamelyes hivatalos ügyben akart hivatalos információt nyerni. A bíró azonban idegesen és sértően lépett föl az ügyvédjelölt ellen, minden érthető ok nélkül. A kinos incidensnek tanui voltak. Az ügyvédjelöltnek ráadásul olyan sejtései voltak, hogy a bíró urnak az ő személye ellen vannak kifogásai s e kifogások legerősebbike alighanem vallási viszonyait érinti. Meg aztán kis városban hamar lehetlenné tudnak tenni valakit. Ugy gondolta tehát, hogy itt neki komolyan kell elégtételvévéshez látnia. Sajnos, ma még Magyarországon ez csak lovagias formák között történhetik. Az ügyvédjelölt B.-ujfaluban nehezen kaphatott volna ügyéhez segédeket. Bement Nagváradra és ott két hírlapírórt kért föl az ügy elintézésére. A segédek táviratot intéztek a járásbíróhoz s másnap kiutaztak B.-Ujfaluba. A bíró ur egészen gentleman módjára viselkedett. Megnevezte segédeit, a kik össze is jöttek tárgyalás céljából. Minden az ugynevezett lovagias formák között folyt le. Verekedésre azonban nem volt szükség. Az ügy lovagiasan, de békésen, loyális kijelentésekkel ért véget. Azonban a járásbíró ur lelkiismeretfurdalást kezdett érezni. Konstatálta, hogy ő nem csupán gentleman, de bíró is. És mivel bíró is, feljelentést tett párbajra való kihívás miatt s megindította az eljárást lovagias ellenfele ellen. A tárgyalást már két ízben elkellett halasztani, most e hó 29-én azonban valószínűleg sikerül megtartani. A tárgyalás minden képpen érdekesnek ígérkezik.

* **A Hardegg gróf ékszerének utó játéka.** A gróf Hardegg kárára elkövetett nagy ékszerlopásnak egyik része tegnap nyert befejezést az iparhatóságnál. Ugyanis az egyik tettes Illyés István debreceni bérkocsi tulajdonostól a bérkocsi iparjogot a rendőrfőkapitányság elvonta — és másnak adta oda. Illyésék védője dr. Lukács Emil ezt a határozatot megap-

pellálta, de a tanács a kapitányság határozatát helyben hagyta. Ujabb felebezés folytán a miniszter első és második foku határozatot megváltoztatta és az elvont bérkocsi tulajdonjogot Illyésnek visszaadni rendelte. Ezt a határozatát hirdette ki tegnap az iparhatóság és most már fiakkerezhethet tovább Illyés.

* **Lengyelek a Rákóczi kiállításon.** A lembergi lengyelek Szent István napi látogatása alkalmából az a terv merült fel, hogy Kassát is utjukba ejtsék és meglátogassák a Rákóczi kiállítást. Bár a lembergi bizottság szívesen fogadta e tervet, a kivitel elé technikai akadályok gördülnek. Lengyel vendégeink ugyanis kedvezményes áru különvonaton érkeznek és utaznak vissza. A budapesti négy napi tartózkodás programja már nem változhatik és a kassai látogatás csak úgy történhetik meg, ha valamennyien beleegyeznek, hogy az ötödik napot is Magyarországon töltsék. Egyesek azonban máris jelentkeztek, hogy a visszautazás mérsékléséről lemondanak a kassai kiállítás kedvéért. A páratlanul érdekes kiállítás különben a külföldi történettudósok körében is nagy érdeklődést keltett s a jövő hétre már több német és angol tudós jelezte látogatását.

* **Anyakönyvi hírek.** A helybeli anyakönyvi hivatalban a múlt héten a következő házasságkötéseket jelentették be: Horváth Antal — Neumann Hedvig, Szabó Albert — Bujdosó Juliánna, Nagy Béla — Gritsch Viktória, Sziemer Rudolf — Pleha Zsófia, Blum Zsigmond — Schwarc Jolán. Összesen 5 pár. A múlt hét folyamán meghalt 35 lélek, született 44, tehát a múlt héten a születések 9-el multák felül a halálozásokat.

* **A mihez nem kell magyarázat.** A debreceni kerületi ker. és iparkamara f. év és hó 13-án kelt 6259 számú átiratában arról értesítette a debr. Székely Társaság elnökségét, hogy tekintettel arra a magyar íróhoz közel álló nemzeti célra melyet a Sz. T. alapszabályszerű feladatul maga elé tűzött, — kamara a a társaság alapító tagjai sorába belép. Ugyancsak örömmel számol be az Sz. T. arról, hogy a Neumann M. régi és szolid cég azt a szép ajánlatot tette, hogy a daróc ruhában érkező székely inas fiukat felruházza, s ennek tetejébe meg alapító tagja is lett a debr. Székely Társaságnak. Helybeli jónévű kereskedőnk Békés Lajos pedig, a ki a múlt évben is hat új kalapot ajándékozott a székely inas fiuknak, közelebbről ujabbi nemes ajándékával. 10 új kalappal lepte meg kellemesen a Székely Társaságot, hogy azokat a székely fiuk között ossza ki. Sok ilyen és ehhez hasonló példa hamarosan elejét venné a székely kivándorlásnak s véget vetné a jobsorsos érdemes székelyek nyomoruságának is.

* **Tűzijáték a csolnakázó tavon.** Ma este Juhász Gyula pirotechnikus a csolnakázó tavon igen fényesnek ígérkező tűzijátékot fog rendezni, a műsor minden egyes száma igen érdekes és változatos.

* **Szent István napja a fővárosban.** Dicső hagyományok által megszentelt ünnepe Szent István napja. Minden esztendőben eseménye a székes főváros életének. Az ország minden részéből ezrek és ezrek zarándokolnak Budavarába, hogy lássák Szt. István jobbát. Természetes, hogy felrándulók megnézik Budapest nevezetességeit és ha már erről van szó, egy jó tanácsot adunk. El ne mulasszák megnézni fejlődő iparunk és kereskedelmünk egyik nagyszerű vívmányát a Páisi nagy áruházat, Kerepesi-ut 38, mely-

hez hasonló csak Párisban és Londonban van. Amit a modern ipar és kereskedelem nyújthat szépet, jót és hasznosat, minden elképzelhető szükségleti cikk olyan minőségben és mennyiségben van meg a Párisi Nagy áruházban, sehol másutt az egész monarchiában. Ha nem is akar vásárolni az ember, akkor is nézze meg a párisi nagy áruházat, ahol rendkívül sokat lát és tanul.

*** A párizsi földalatti vasút forgalma.**

A metropolitain vasút kimutatásából látható, hogy augusztus 9-én, a szerencsétlenséget megelőző napon, 282,946 utas utazott a földalatti vonalon és a bevétel ezen a napon 46,500 frankot tett ki. — Augusztus 10-én az utasok száma 208,385 volt és a bevétel 35,672 frank. Augusztus 11-én a szerencsétlenség utáni legelső napon már csak 129,465 volt az utasok száma és csak 23,810 frank volt a bevétel. Ennyire csökkentette a katasztrófa a vasút forgalmát.

*** Motorkocsi forgalom a vasúton.**

A jövő hó 1-től kezdve a debrecen-tisza löki vasúti vonalon kísérletképpen motorkocsik fognak közlekedni. Az érvényben lévő személy és podgyászdíj szabások nem változnak. A motorkocsi személyvonatok naponta és pedig d. e. 7.23, 7.47, 11.16. d. u. : 3.19 és 6.14-kor fognak indulni és reggeli 5.45, 8.09, d. u. 12.07, 4.36 és 6.46 perczkor érkezni.

*** Rosztkovszky orosz konzul gyilkosának kivégzése.** A Monasztirban egybe gyűlt haditörvényszék meghozta az ítéletet és Halim esendört, valamint büntársainak egyikét halálra ítélte. Egy esendör 15 évet kapott, egy másik 5 évet. Két tisztet lefokoztak. A két halálraíteltet tegnap este a merénylet színhelyén felakasztották.

*** Baleset a nyugati pályaudvaron.**

Budapest nyug. pályaudvaron f. hó 13-án este 10 óra 10 perc tájban a csarnok indulási oldalának első vágányáról a posta vágányokra átvezetendő tartalék mozdony melyet a mozdonyvezető a részére előzetesen kijelölt határig, eddig még ki nem derített okból megállítani nem tudott, neki ment a 3-ik vágánytól épen kijövő 706 sz. szegedi gyorsvonatnak.

A nekimenés következtében a hátulról számított harmadiknak besorozott I. osztályu kocsi oldalra fordult a mozdony pedig kisiklott.

A kocsiban volt utasok közül egyedül Tellner Emilné, Szegedről szenvedett a homlokán ütődésből eredő jelentéktelen sérülést, ki emiatt másnap reggelig Budapesten visszamaradt. A többi utas ugyanazon vonaton 48 perc késéssel folytatta útját. Az igazgatóság a vasúti baleset ügyében a legszigorubb vizsgálatot indította meg.

*** Kedvezményes vasúti jegyek Szent István napján.** A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a magy. kir. államvasutak, valamint a Kassa oderbergi vasút magyar vonalainak összes állomásainak és a szomszédos forgalomnak kizárásával — mind a három kocsiosztályon nézve úgy a gyors, mint a személyvonatokon Budapestre mintegy 30 százalékkal mérsékelte aru menettérti jegyek adatnak ki.

Ezen menettérti jegyek f. évi aug. hó 16—20 napjain az utóbbi napon azonban csak a reggeli órákban valamennyi

személyszállító vonathoz (expresszvonatok kivételével) fognak kiadatni.

A menettértijegyek 5 napig érvényesek, oly módon, hogy a kiadás napját első napnak számítva a visszautazást legkésőbb az 5 nap éjféltől meg kell kezdeni, megjegyezvén azonban, hogy a visszautazás legkorábban csak augusztus hó 20-án délután történhetik, korábbi visszautazás esetén a jegyek érvénytelenek.

Utmegszakításnak sem menet sem jövetkor nincs helye.

Gyermekekre külön kedvezmény nem engedélyeztetik.

*** Ki az ember.** Érdekes logikájú következtetésnek voltam a minap tanuja. Két szürös atyafi beszélgetett egymás között; mi természetesebb, minthogy első sorban az időjárásról s a természéről folyt a szó. Majd később áttértek a politikára is.

— Hej, tudom, hogy ha úgy izzadnának azok az urak odafönn, mint mi ebben a szorgos munkaidőben, akkor nem tereferelnének olyan hosszú ideig, már rég meg lett volna ott is az aratás!

— Hiszen a mi azt illeti — szólott rá a másik — higgye el sógor, izzadt ám az a Khuen is eleget, node a mint írják a lapok, már őt is learatták.

Szó ide, szó oda, egyszer csak az ember fogalmára térnek. Hát lássa sógor ember csak a paraszt.

A sógornak arcául azonban letűrközött, hogy nem érti ezt a hirtelen fordulatot; azért a merész állító elkezdte neki bizonyítani.

— Ugy-e már meát a sógor országuton?

Hát bizony mentem.

És ha látott a távolban egy szembe jövő alakot, azt mondta rá ugye, hogy gyűn egy ember. De a mint közelebb jött az alak s láthatan világosan, helyreigazította szavát s megállapodott biztosan, hogy nem ember, hanem asszony.

S máskor meglátott valakit, de akkor meg a közeledőben urat ismert föl.

Megint máskor pedig közelbe jutva látta, hogy csak egy cigány.

S biztosan vót már arra is eset, hogy csak mikor már közvetlen mellette volt, akkor tudta meg csak az arculatjáról, hogy egy zsidóval találkozott.

S ugye csak abba' az esetbe' hagyta jóvá, hogy ember jön, ha paraszttal találkozott?

— Hát ez igaz.

No lássa, azért mondom én, hogy ember csak a paraszt.

*** Csizmadia, mint buvár.** A csizmadia mesteremberekről sok mindenfélét irtak már össze az emberek. Van már csizmadia, aki a perpetuum mobilét akarta feltalálni, van olyan, a ki a repülő gépet konstruált, van aztán csizmadia, mint kísértet, de olyan még nem volt, aki a dikics forgatása mellett buvárkodással is foglalkozott volna. Ez az újfajta csizmadia, aki egyuttal buvár is, az egyik szomszédos községben éldegélt. Kadnár Györgynek nevezik a környéken s arról nevezetes, hogy a csizmatalpáláshoz nem sokat konyít. A napokban egy odaváló földbirtokos a kut közelében kivéte őráját, véletlenül a kutba ejtette. A földbirtokos a szép aranyórát nagyon sajnálta s pályázatot hirdetett az óra kihalászására. A pályadíj egy kerek forint volt, a mi ugyan nem nagy összeg, de azért akadt vállalkozó szellemű ember.

Ez a férfit Kadnár György csizmadia volt. A pályadíj elnyerése céljából Kadnár hamar hozzáfogott a kut vizének kimeréséhez és valóban, — hoszas munka után sikerült is neki a vizet kimeríteni s leereszkedett a mély kutba. Mire azonban a fenékre ért, a viz újra felszaporodott, úgy, hogy nem folytathatta a buvárkodást. — Ujra a felszínre jött, hogy a vizet kimerje. A nagy munkába a nedves kutkáván megcsuszott s belezuhant a kutba. — A szerencsétlenül járt csizmadiat súlyosan sebesülve huzták ki. Most a felesége ápolja.

Rövid hírek. Egyetemi tanárok sztrájkja. A bécsi egyetem orvosi fakultásának tanárai elhatározták, hogy sztrájkolnak, mert a közoktatásügyi tanács három tanszékot hosszú időn át nem töltött be. — **Rémes szerencsétlenség a tengeren.** Hamburg előtt két hajó oly nagy erővel összeütközött, hogy gyors süllyedésük miatt egy ember sem tudott róluk megmenekülni. — **A hűtlenség áldozata.** Vidos Ilona fővárosi kardalnoknő afeletti bánatában, hogy vőlegénye elhagyta, megőrült. — **Agyonütött pap.** Drugocin, huréri g. kath. papot egy cigány, akit lopás miatt kérdőre vont, a napokban agyonütötte. — **Meggyilkolt házaló.** Kramer Lipót házalót a Kis-Kovácsihoz tartozó Béla pusztán Kutyera Mihály juhászbojzár hurokkal megfojtotta és kirabolta. — **Gyujtogató koldusok.** Három csavargó koldus, amiért kikisérték a faluból őket, három helyen felgyujtotta Bogács községet, aminek következtében az egész község leégett. — **A köszivű szobaleány áldozata.** Szabó Lajos lippai fűszerestanoncz felakasztotta magát, mert gazdájának szobaleánya nem viszonzotta érzelmeit. — **Revolveres betörő.** Csalogovics Károly új-aradi kereskedő éppen a pénztárnál lepott meg tegnapelőtt egy betörőt, aki revolverrel kényszerítette hallgatásra míg a pénzt magához véve távozott. — **Gyilkos napsugár.** Linbacher Sándor tart. őrmester tegnapelőtt a pécsi sántortáborban napszúrás folytán összerogyott, majd őrjengeni kezdett s most élet-halál között fekszik a kórházban. — **Ref. püspök miséje.** Egyik fővárosi lap közli azt a hírt, hogy Kiss Aron ref. püspök a vihar által ledöntött döghei templom romjai között mondott szent misét! — **Borzasztó vihar.** Jamaika szigetén a tornadó nevű vihar több falut elsöpört. — **Verne Gyula** a híres francia regényíró megvakult. — **Elégett termés.** Szilágy vármegye Zovány községében a cséplőgépből kipattanó szikrák felgyujtottak egy kazalt, melyről a többi is lángot kapott s az összes termés elégett. — **A primadonna szerelme.** Márkus Aranka a nagyváradi színház volt primadonnája esütörtökön, az egyik ottani szállodában morfiumot ivott, mert kedvesétől elakarták szakítani.

x A parlamenti bizottság oly arányban foglalkoztatta az országgyűlési gyorsíró irodát, hogy Fenyvessy Adolf a gyorsíroda főnöke, a már évek óta működő nagyszámu „Yost” írógépekhez még újabb 20 kisegítő Yost gépet és munkatérőt kért a Newyork palotában elhelyezett Yost írógép Részvény társaság igazgatóságától, Budapesten.

x Tollkönyű nyári kalapok. Valószínűleg angol könnyű 1 fut 20 kettől feljebb ugy szintén a legfinomabb Grand Prix éremmel kitüntettek Borsalina s a többi legelőkelőbb gyártmányu szalma és posztó kalapok a legnagyobb választékban Fekete Jakab kalapáruházában.

x **Ügyes kezű** tanuló leányok felvételnek *Jungreis* Mari női divattermében.

x **A legjobb hajfestőket** és szereket, melyek az arcból, a haj és a fogak szépítésére szolgálnak, kétségtelenül Czerny I. Antal, Bécs, Karl-Ludwigstr. 3 készíti. A kiszolgálás itt oly lelkiismeretesen történik, hogy nem mnlaszthatjuk el t. olvasóinknak ezen céget legjobban ajánlani. E már többször kitüntetett cégnek gazdag árjegyzéke, melyet kívánatra barkinek ingyen küld, elég érdekes arra, hogy átnézzék. Különösen híresek az „Osan“ keleti rózsatej és a tanningene készítményei.

x **Egy magyar találmány sikere az egész világon:** Dr. Vámosy egyetemi tanár zseniális felfedezése a *purgo* immár az egész világot bejárja. A világ leghíresebb egyetemi tanárai, mint: Biedert titkos tanácsos, Czerny udvari tanácsos, Korányi főrendiházi tag, Lapponi pápai orvos, Stofellaa lovag, Tuncliffe londoni kórházi igazgató, stb. stb. állandóan rendelkeznek s a legmelegebben ajánlják, a *purgo*-t mint egy kitűnő ízű, biztos, páratlanul enyhéhatású hashajtót, mely nemesak felnőtteknek, de gyermekeknek sőt csecsemőknek is adható.

Az Arany Bika kávéházában ma este Magyar Testvérek zene-kara játszik.

A válság.

— *Becsület szó és facán pecsenye.* —

A tegnapi napon ünnep volt s így pihenőt tartott a politika is. A válságról és kapcsolatos dolgairól egy általán semmi érdemleges hírt nem kaptunk. De adunk egy hírt, mely különösen érdekes tartalmu s valamennyire kapcsolatos is a válsággal bár még a válság előtti időkből keletkezik.

Egy szegszárdi jelentés érdekes részlet közül Tolnavármegye augusztusi közgyűléséről. Tudomásul vették gróf Héderváry régebbi leiratát, amelyben tudatta, hogy átvette a kormányt. A vár megyei ellenzék éppen ezen a napon tartotta alakuló értekezletét s így meglehetősen **harcias** volt a kedv. A függetlenségi párt indítványozta, hogy küldjenek köszönő iratot a 48-as függetlenségi pártnak, mert Héderváryt megbuktatta. Szabó Károly erős szavakkal támadta gróf Héderváryt, a miért gróf Széchenyi Sándor főispán rendre is utasította.

Ekkor szólásra emelkedett Perczel Dezső, aki azt mondta, hogy a köszönet nyilvánítás még korai, mert ő nem előlegezi azoknak, akik csak ígérnek a nemzetnek a pezsgőt és facánpecsenyét s aközben hosszas huzavonával elvonják a szájától a betevő falatot. Majd ha az asztalon lesz a facánpecsenye, férfiszavára mondja, ő lesz a legelső, a ki a köszönő nyilatkozatot indítványozza. Az indítvány fölött ezután napirendre tértek. Báró Fejérváry Gézának és Széll Kálmának külön iratban fejezte ki a közgyűlés távozásukon való sajnálkozását. — Ehhez hozzájárult Boda Vilmos ellenzéki országgyűlési képviselő is, de kikötötte, hogy Fejérvárynak csak a honvédség fejlesztése és kiképzése körül szerzett érdemeit s ne politikai szereplését méltányolja a közgyűlés.

A közgyűlés ily értelemben hozta meg határozatát. Persze most már itt volna ideje Perczel Dezső nem rég tett

ígéretének — ha ugyanis tette — a beváltása.

De arról még ez ideig semmit sem tudnak a szegszárdi hirmondók.

EGYLET.

A Székely Társaság az érdeklődőknek ez uton tudomására hozza, hogy Székely Ferenc ügyvivő alelnök hivatalos kör utra indul s e hét folyamán távol lesz, s így ki székely inas fiukat felfogadni akar a Sz. T. titkárnál Harmath Gergely tanárnál Betlen uca 39 sz. alatt jelent kezzék.

Adomány a siketnémák egyletének. A siketnéma egylet nem rég felhívást bocsátott ki, melyben az emberbarátokat, egyleteket, községeteket stb. céljaira vo adományozásra kéri föl. Tegnap érkezett vissza az igazgatósághoz az első gyűjtő iv, melyen Hajdu Dorog község az általa az egylet céljaira gyűjtött 11 korona 80 filléryi gyűjtését megküldi. Megjegyezzük hogy a község gyűjtőive az első, mely eddig a gyűjtésre kibocsátott gyűjtő ivatekból vissza érkezett.

A polgári kerékpáros egylet kirándulása. A polgári kerékpáros egylet ma vasárnap délután társas kirándulást rendez H.-Böszörménybe, indulás az egylet helyiségéből (Dréher söresarnok) délután 1 órakor. A kör e kirándulásán vendégek is szívesen látatnak.

Pincérek gyűlése. Tegnap éjjel 2 órakor tartották a pincérek második alakuló gyűléseket, mivel az előbbit a városi tanács megsemmisítette. Az ülés tárgya tisztikar megválasztása volt választás eredménye a következő: elnök: Rosenberg Simon, alelnök; Geist Kálmán titkári Vetési Mihály, orvos Dr. Gáspár Géza. Az orvost a gyűlés végével azonnal üdvözölték a tisztviselők. — Az ülés a legnagyobb rendben folyt le. A rendőrség részéről Fitler Jenő rendőrfogalmazó volt jelen. Az ülés reggel 5 órakor ért véget.

MULATSÁG.

— **Kefegyári munkások nyári táncmulatsága.** A *Falk* Armin és *Társas* kefegyáranak munkásai tegnap este tartották meg nyári táncmulatságukat a Margit fürdő disztermében. A munkások tegnapi nyári mulatsága úgy anyagilag, mint erkölcsileg igen jól sikerült s egyuttal jövedelemmel is gyarapította a munkások segély alapját. A mulatság különben vidám táncal hajnalodásig tartott.

SZÍNHÁZ.

— **(A jövő színházi évad.)** Makó Lajos színtársulata október 1-én kezdi meg az új téli évadot, mely ezuttal is május 11-ig terjed a régi bérletrendszer alapján. Makó Lajos színházi jelentését már szeptember 15-én kibocsátja s ezen a napon megkezdődik a színházi irodában a bérlet felvétele is. E szerint mindössze egy hónapig marad még zárva a színház, akor aztán bele költözik a zajos évad-élet első fecskéje. Egy színházi lap jelentése szerint Budapesten 58 ujdonság fog a télen színre kerülni, az öt állandó színház mellé megnyílik hatodikul Beöthy László Király-Színháza is, mely

természetesen csupa új darabot fog bemutatni. Ennél fogva mozgalmas, ujdonságokban bővelkedő színházi évadra van kilátásuk. Makó igazgató, mint értesülünk, a télen néhány nagyszabású dalművet is felvesz a műsorba.

Legujabb.

Vérfürdők Szaloniki mellett.

Távirati tudósítás.

Rémes hír jön ma a macedon forradalom forgatagából. A felkelő bolgárok irtóztató vérfürdőt rendeztek tegnapelőtt a Szalonikihez közel levő Krusevo községben, viszont Kicsevo községben a mohamedánok mészárolták le a keresztényeket.

A szörnyű eseményekről szólnak a következő táviratok:

Szaloniki, aug. 15,

Krusevo községben vérfürdőt rendeztek a bolgár bandák. Krusevóban megölték a mudirt, az összes hivatalnokokat, valamint számos törököt mészárolták le. Az első hír, mely ideérkezett, arról szól, hogy a mészárlásban kétszáz ember lelte halálát.

Szaloniki, aug. 15.

Kicsova községben felzendült a mohamedán lakosság és irtóztató vérfürdőt rendezett a keresztények között. Csaknem az egész keresztény lakosságot lemészárolták. A keresztények házaikat kirabolták s felgyújtották, a templomot s a temetőt meggyalázták.

Forradalom a Balkánon.

Athén, aug. 15. Ralli miniszterelnök néhány követtel folytatott beszélgetése során azt mondotta, hogy a Balkán-félszigeten a béke veszélyben forog, mivel a görögök és törökök Macedóniában semmi képen sem szenvedhetnek tovább a bolgárok alatt és megtorláshoz fognak nyulni.

Tengeri hajóraj a török vizeken.

Pétervár, aug. 15. A hivatalos lap jelenti: A konstantinápolyi török nagykövet Szebasztopolból azt a jelentést kapta, hogy a fekete tengeri hajóraj egy osztálya a török vizekre indul.

TÁVIRATOK.

Szél a helyzetről.

Szombathely, Széll Kálmán ma a szombathelyi iparkiallitást megnyitotta. A banketten Széll beszédét így kezdte: Nehéz, súlyos idők felhője, ölé köde nehezedik nemzetünkre. — Nem volt

Mohács óta sulyosabb, nehezebb helyzet. Alkotmányunk összetörve, integritásunk megingatva, közéletünk megromcsolva, nyelve is száműzve, az ország békéje szétdulva, ilyen volt 40 évvel ezelőtt az ország képe. Majd folytatva beszédét, magasztalja a királyt, ki — ugymond Széll — megfogja érteni népét s lehetetlen, hogy meg ne találja az utat majd arra is, mely a nemzet boldogságához vezet.

A legnagyobb sóbánya veszedelme.

Máramarosziget, aug. 15. Saját tudósítónk távirata alapján lapunk pénteki számában a fővárosi lapokat is megelőzőleg mi adtunk először hírt az országban arról, hogy a Máramarosmegyei Kuni gunda sóbánya a végleges elpusztulásnak indult. Most pótlólag arról értesítést tudósítónk, hogy nevezett sóbányát a vízbe omlás végpusztulással fenyegeti, melylyel a kinstár milliókra menő kárt fog szenvedni.

Uj biborosok.

Róma, aug. 15. Mint a Tribuna je lenti, msgr. Merry del Valt, Callegasit, Bonazzit és Pericolit biborosokká fogja a pápa kinevezni.

Gabona tőzsde.

Budapest, augusztus 14. Buzakinálat mér sékelt, vételkedv szintén. Nyugodt irányzat mellett 28,000 métermázsa került forgalomba változatlanul tartott áron. Egyébb gabonanemek változatlanok. Idő szép.

Buza októberre 7.33—34
novemberre 7.60—61

Rozs október 6.16—17
októberre 6.37—38
Zab októberre 5.33—34
novemberre 5.60—61

NYILT-TÉR.

Rövid használat után nélkülözhetetlen
Igen alkalmas utazásoknál.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva

Bizonyítvány kelt Bécsben
1887. július hó.

Serg's
Kalodont

nélkülözhetetlen

F O G T I S Z T I T O - S Z E R

Elsőrangú higienikusok elismerik, hogy egészségünk fentartásával nem nélkülözhető fogak és a szájüreg gondos ápolására nevezetesen gyomorbetegségek hárihatók el az által. Ennél legsikeresebbnek bizonyult a „Kalodont“, mely az antiszeptikus hatás a fogaknál szükséges mechanikus tisztítással kitűnően egyesíti.

Gépolaj-forrás

megeredt, kilónként 12 kr.-tól feljeb

Neumann Nándor

olaj-, festék-, és szénkereskedésében
Hatvan-utca 5. Telefon 203.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény paló számára.
Keil-féle „Glasur“ fénymáz 45 kr.
Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 20 kr.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színbed.

Mindenkor kaphatók:

Borsos és Társa czégnél

Debreczenben.

Csász és kir.

udvari szállító.

Fernolend

A világon legjobb lábbeli fényesítő és fénycerm mindenféle világos és fekete bőrnemek részére, mely kiváló szép fényt és tartósság ad a bőrnek. Elhasznált pecsétes, sárga vagy barnabőrnek a Lyosin egészen új fényt ad.

Alapított 1882. Gyári raktár Bécs, I. Schnlerstrasse 21. Mindenütt kapható.

Szépségápolási műterem.

Midennemű különlegességet

haj, arc és testiszezség ápolására

szállít és kozmetikai ügyekben tanácssal szolgál, levélileg is.

Mme Amelie

okl. szépségápolási specialistañó

Bécsből.

Budapest, VII. csömöri-ut 5.

Kérem e hirdetést megőrizni.

Teljesen ingyen

Alapított
1840 ben

dobja ki a pénzt, ha értéktelen utánzatok által hagyja magát elámitani. Az én valódi amerikai Nickel Anker-Roskopf-Óram (Antimagnetique) szabadalmazott Email-számlappal, itt lát-ható minta szerint 36 órai járással egyedül

Kiváló ellenálló képessége, valamint pontos járása által a legkedveltebb és a létező legjobb strapa óra. Különösen ajánlható tiszteteknek, vasuti hivatalosok, csendőrség, pénzügyőrség, kalamunok, gépészek és mindazok részére, kik egy erős, megbízható és tartós órát akarnak. Ara egy szép nickel láncsal és tokkal együtt csak 6 korona. 3 évi jótállással. 3 darab vételnél csak 5 korona. — Nem megfelelés esetében kieserélem, vagy a pénzt visszaadom. Szétküldés az I. amerikai óragyarak vezérképviselate által

B Ö H N E L M I K S A, órás

BÉCS, IV., Margaretenstrasse 43—61.

a és kir. állami hivatalnokok szállítója.

ÓVÁS: Kereskedők Roskopf-órákat pléh tokkal és imitált papir Email-számlappal ajánlanak. Ily óra nálam 1 forint 75 kr. és megjegyzem, hogy én nem vagyok kereskedő, hanem órás. Az én óráim finom szabadalmazott Email-számlappal vannak ellátva, pontosan szabályozottak és mindent, a minines fenti cégjegyzésem mel ellátva utasítsunk határozottan vissza.

SZTRAKA-féle

tannin - csokoláde

kitűnő hatásu kis
gyermekek és fel-
nöttek hasmenese

ellen. Egy drb.
ára 40 fillér.

Kapható minden
gyógyszertárban.

Lindner Róbert gyógyszerészfél

Alaiska-crème

Cosmeticum par excellence.

Az arcbőrnek rövid használat után ragyogó fehérséget, üdéséget, tisztaságot és bájt ad. Eltávolít pörsenést — szeplőt, bőrátkákat, (Miteser) napbarnítotttságot stb. A legcsunyább kezeket finommá, fehérré és gyöngéddé varázsolja. E: Alaiska-Crème nem zsíros semmiféle fémalka-reszeket nem tartalmaz, orvosiilag jóváhagyva és ajánlva. Teljesen ártalmatlan. Egy tégely ára 3 korona. Próbátégely 1 K 20 Fil.

Alaiska-púder arezpor

Kitűnően kiegészíti az Alaiska-Crème fényes cosmetikai hatását, a bőrnek elbájoló színáryalatos, finom üde rózsás üdéséget ad, nagyszerű illata, kitűnő fedőereje van és feltétlenül ártalmatlan, mert sem higanyt sem bismutot nem tartalmaz. Egy doboz (fehér, rózsaszín vagy sárga) 3 korona.

Kapható:

LINDNER ROBERT

gyógyszerésznél,

Bécs, XIII-9, Lainzerstrassa 113.

Kitüntette: Páris, London, Amsterdam és Bécsben 1902-ben aranyérmekkel és díszlevelekkel.

Tarcsa gyógyfürdő Vasvármegyében.

Glaubersó-tartalmu szénsavdus vasforrások. A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgő és ásványvíz, valamint **vasláp fürdők**. Kellemes, hűvös égalj; a kényelem minden igényeinek megfelelő **olesó lakások**; villamvilágítás, 2 jó vendéglő, gyógyszerár, naponta 2-szer zene; szép kirándulások. A női szerek bántalmái, sápkór, vérszegénység, továbbá a légzési és emésztési szerek bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják.

Évad május 24-től szeptember végéig.

Az évad kezdetétől június 15-ig és augusztus 15-től szeptember végéig tetemesen **olesóbb árak**. Felvilágosítással szolgál és kívánatra prospektust küld a fürdőigazgatóság. Allandó fürdőorvos Dr. **Rhorer Aladár** tb. megyei főorvos. Tarcsa Károly forrás különösen mint óvszer járvány esetén ivóvízül ajánlható. Megrendelések Tarcsa fürdőigazgatóságához és Budapestben Ed eskuty L. cs. és kir. udvari szállítóhoz (V. Erzsébet-tér 8.) intézendők. — Vasúti allomás. — Posta és **Távirada helyben**. — Budapestről és Győrben naponta Tarcsafürdő feliratu közvetlen I-II-od osztályu kocsik közlekednek oda vissza.

Schicht-szappan

„szarvas“

vagy

„kulcs“

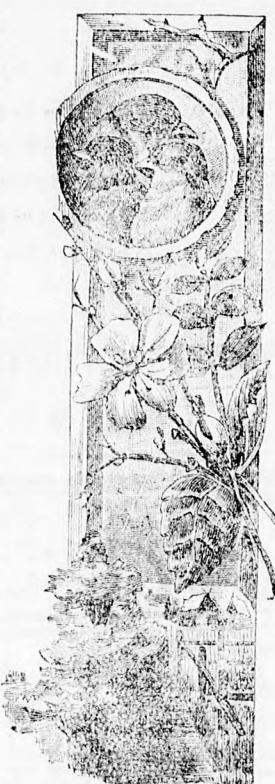
jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Olesó

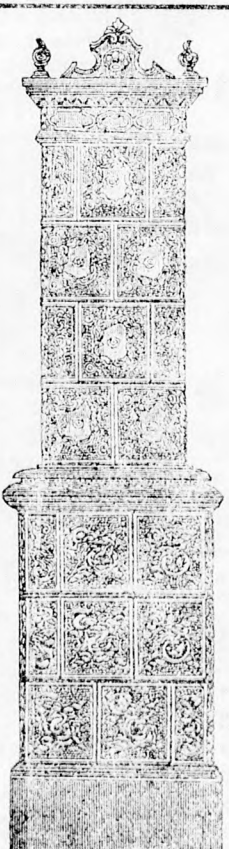
törlesztéses kölcsönök.

Földbirtokokra és bérházakra, 15—65 évre.

✂ A kölcsönök bármikor visszafizethetők. ✂

Magas kamatu kölcsönök **olesó törlesztéses kölcsönök**ké átváltoztathatók

Bővebb értesítést és kimerítő tájékoztatást nyújt a **Takarék és Hitelintézet Részvénytársaság** Debreczenben. Csapó-uta 4. szám a.

Tóth Gyula

Debrecen, Piac-utca 27.

Legnagyobb raktár és legolcsóbb beszerzési forrás: Budweiszi és honi gyártmányu porcellán kályhákban, fürdőkádakban, vasbutorokban, jég-szekrényekben, vadászfegyverekben, revolverekben és vadászati felszerelési cikkekben. o o o

Lőpor áruda.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.